

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1626**

§. 2. Abstinentia à vino

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](#)

§. II.

De Abstinentia à Vino.

In eodem Abstinentiae gradu fuit etiam valde celebris inter sanctos illa, Iqua à carnibus & vino abstinebat. Nam in veteri testamento Daniel dicit de se ipso: *tuum hebdomadarum diebus a caro & vinum non intraverunt in tuncum*: sed orabat Dominum Deum pro populo suo. Et S. Hieronymus ex Iosepho refert de Edessenis, quod seruarent perpetuam castitatem, abstinentes semper à carne, & vino. Sed multò adhuc amplius eadē Abstinentiae ratio floruit in novo Testamento. Nam (vt idem Sanctus ait, & Sanctus Iherodus) ante diluvium nec carnes comedebatur, nec bibebar vinum; sed post diluvium cœpit utriusque rei usus. Ne eniens autem Christus Dominus in mundum, reduxit res ad sua principia: iudicens quod perfectius esset, iuxta sententiam Apostoli dicentis: *b. bonum est non manducare carnem, & non bibere vinum*. Quare Ecclesia Sancta ex inspiratione spiritus sancti, constituit Abstinentiam à carnibus duobus diebus singulis hebdomadis, vigilijs aliquorū sanctorum, Quatuor anni Temporibus, & tota Quadragesima. Et S. Clemens in Constitutionibus Apostolicis ait, quod in septimana sancta abstinebatur etiam à vino; nec alias cibus sumebatur, quam panis, & aliqua olea; nec bibebar aliud, quam aqua.

Hec Abstinentia à vino valde fuit magni aestimata. Nam (vt S. Thomas adiurit) adeò est difficilis huius rei moderatio, vt illam solam respiciat specialis illa virtus; quæ vocatur *Sobrietas*: cuius contrarium est vitium *Ebrietatis*: cuius propria malitia in eo consistit, vt in tanta copia bibatur, vt rationis iudicium turberetur: ex quo tot oriuntur incommoda, vt S. Chrysostomus vitium illud appelleret diabolicum, matremque omnium vitiorum.

NAM primum, destruit Castitatem, iuxta illud Salomonis: *c. luxuriosa res ista zumm, & tumultuosa ebrietas: quicunq; his delellatur non erit sapiens*; & Apostolus ait: *d. nolite inebriari vino, in quo est luxuria*; quam ob rem S. Basilus cultoribus castitatis suadet, abstinere à vino; præcipue verò iuuenibus, & ita ait: *vnum addis inuenitur: aetum est de castitate*. Et S. Hieronymus, Virginis sponsa Christi suadet fugere vinum tanquam venenum.

Hic accedit, quod excessus in potu vini destruat charitatem fraternalm. Et videlicet Ecclesiasticus: *e. vinum multum potatum irritationem, & iram, & rumas multas facit*. Amaritudo anima vinum multum potatum. Nā quemadmodum ignis probat ferrum durum: sic nimium vinum corde superborum arguet: nam cor inflammat iram; emollit luxuriam, & ad omne peccatum extimulat.

SPECIATIM autem laxat linguam, & impellit ad loquendum imprudenter, & ad infidelitatem in custodiendo secreto, ac propterea spiritus Sanctus suaderet: *f. nols Regibus dare vinum; quia nullum est secretum ubi regnat ebrietas*,

a Daniel.

10.1.

Lib. 2. in 10.

uini.

Lib. 1. de

Offic. Eccl.

c. 4.4.

b Rom. 14.

21.

Lib. 5. c. 19.

2. 2. q. 144.

C. 150.

H. mil. 71.

ad pop. D. 35.

c. Ante om-

nia.

c. Pre. 10. l.

d. Eph. 5. 18.

Lib. de vera

Virgin. 5.

Reg. 10. Fu-

si. Et de Co-

stitu. mona-

sti. c. 21.

Epistol. ad

Eusebii.

2.

Eccel. 31. 38.

39.

Prov. 23. 20.

3.

E & obliuiscuntur iudiciorum iustorum, & obligationum officij sui.

IDE^M vini excessus reddit hominem ineptum & inhabilem ad sapientiae illustrationes; & ad verae devotionis affectum, nam (ut dixit Olearius pheta); *g* fornicatio, *&* vinum, *&* ebrietas auferunt cor, & h^e suffundunt oculum solum corporis, sed multo magis animi ac propterea dixit Ecclesiastes: *tamen in corde meo abire ab eo a vino carnem meam, ut animus meus transire ad Sapientiam, deminaremque Sicut illam.* Quia lontentia insinuat: leprosus Luxuriaz se tradidisse, quod fræna potationi laxasset. Quare ad se reuerens creuit, a vino abstinere, ut posset esse vere sapiens.

4.
g Osea 4.11
h Proverbii 13. 9
i Ecclesiastes 2. 5

5.
k Ecclesiastes 19.7
l Proverbii 23.4

6.
Versus 29.

Sermo ad
Frates in
Eremo. c.
13. ubi hor
rendum ad
ducit exem
plum. Serm.
de sobrieta
te & casti
tate.
Lib de Elias
& Iesu
m Lib. 2. de
Abraham.
Gen. 9. 21.
Ex. 19. 52.
S. Thomas
2. 2. q. 149.
13.

I D E M etiam vitium facit hominem incôstantem in omni bono, namvis Ecclesiasticus: *jk* vinum & mulieres apostatae faciunt sapientes, *&* arguentur. Nec mirum est, eos succumbere temptationibus: siquidem (ut Salomon dicit) sunt *l* quasi sôpitus gubernator in medio mari, amissio rationis clauso.

DENIQUE preciosissima quæque humanae naturæ bona corruptit, *et* ha sunt salus, vita, honor, fama, libertas, iudicium & ratio, quæ hominum propria, quibus distinguitur a bestiis. quare concludit Sapiens: *cui vel in patre uel cui fratre cui foue: cui sine causa vulnera: cui suffusio oculorum: homines qui commorantur in uno: & student calicibus epotandis: ne insueatur vinum: quando fluescit, cum splenduerit in vitro color eius: ingrediatur blandus sed in nemore mordet, ut coluber, & sicut regulis venena diffundet. Oculi sua videbunt & cupiscent extraneas, & cor tuum loquetur peruersa.* Hæc Salomon: quæ pulchritudine confirmat S. Augustinus, dicens: *O dolorosa Ebrietas, omnium malorum mater, omnis luxuriaz soror, omnis superbia pater! O Ebrietas, tu membra excæcas, iudicio recto cares, cōsilium nullum habes, blandus de mones, nenum dulce es, peccatum suave es: insania voluntaria, ignominiosus languor, mentis sanæ debilitatio, turpitudo morū, dedecus vita, honestatis infamia, animæ corruptela.* O Ebrietas, discant te diligentes agnoscere, discat te detestare, discant te velut mortem effugere: quoniam qui te dilexerit, Regnum non consequetur. Ebrietas (ait S. Ambrosius) est carnalitatis cœta, studiorum incentiuum, sapientiaz venenum. Quid est homo ebrius nisi superflua concupiscentia? Cuius vita somnus, & cuius somnus est ipsa mortis. Ne temere de tua morte præsumas: quia neque fortior es, quam Loth; neque continentius quam Noë. Hic in ebrietate est, & turpiter nudatus; ille autem in ebrietate, per filiarum fraudem incestum cum eis admisit.

PROPTER omnes has rationes fuit hoc vitium valde severè prohibito Ecclesiasticis, & multo scilicet huc seuerius Religiosis, & virginibus: èo quod videlicet aduersetur Castitati, coniunctioni matuæ, orationi, silentio, & perpetuationi, quam profitentur. Et quamvis moderatus vini usus non sit illicitus, abstinentia tamē eius vel omnino, vel ad tempus temper fuit valde cōmenda.

data, & laudata in scriptura facta. Et o. Aaroni eiusq; filiis sacerdotibus dixit Dominus: *Vinum, & omne quod inebriare potest non bibetis, quando intratis in tabernaculum testimonii, ne moriamini.* Et lex Nazareorum, qui p; votum faciebat, ut sanctificarentur, seq; *Dominus consecrarent, erat, ut a vino, & omni, quod inebriare posset, abstinerent.* Quod confirmavit Angelus Gabriel, cum de Sancto Ioanne Baptista, Euangelica legis Praecursore, dixit: *q; erit magnus coram Domino; & sacerdos non bibet; & spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris sue: ut statim appareret, quam ells gloriatus modus hic abstinentia, qui tantam eius excellentiam comitabatur, quasi fundamenta iacturi ad designandam Legem Nouam.* Quamvis autem S. Apostolus suaserit Timotheo discipulo Ioh, vt r; Modico vino uferetur, tamen paulo ante dixit: *te ipsum castum custodi, & tunc causam libiunxit, cur suaderet modico vti vino; propter stomachum, inquit, tuum, & frequentes infirmitates tuas;* & quoniam opus erat maioribus viibus ad grauiores sustinendos labores. Magnumq; indicium est sancte cōsuetudinis Timothei, quam mutare noluit, nisi à suo Magistro impulsus; cuius consilio securior est facultas, illam mutandi. Et vt S. Bernardus ait, qui talis fuerit, qualis erat Timotheus, bene licebit ei ea facultate vti,

§. III.

modus cibum sumendi.

TERTIO loco præscribit Temperantia tempus & horam sumendi cibum, & quoties, & in quo loco sit sumendus obseruatis in omnibus Prudentia Regulis, & attenta necessitate sumentis, & cōsternatione Patriæ, statutisq; Religionis, ita vt præscripta hora cōueniens non præueniatur prætextu aliuia sensualitatis: ne talis in illud yæ incidat, de quo dixit Ecclesiasticus: *Natura, cuius principes mane comedunt: beata vero terra, cuius principes reficiunt in tempore suo ad reficiendum, & non ad luxuriam.* Idem autem intelligit consideremane, & comedere extra tempus, & propter voluptatem Aptè autē vitrumque coniunxit: qui enim ob sensualitatem suam comedit; nec horam seruat, nec tempus; qui autem comedit ad refectionē & sustentationē natura, non præuenit tēpus ad id aptum. Estq; signū exiguae valdeque infantilis virtutis, quod quis hujic gula modo te dedat. Nam (vt Cassianus aduertit), qui non exspectat patiēter horā præscriptam, nec se ipsum superat, ne extra præscriptum tempus comedat; is difficile poterit leplum vincere in rebus maioris momenti. In solo uno casu (ait ipse) Patres Eremitæ horam præueniebant, aut si pius, quam solerent, comedebant: quando scilicet opus erat charitatem & societatem hospitibus exhiberi. Sed nec tunc præscriptam sibi quantitatē ciborum excedeant: imo aliqui medietatem tantum suo tempore sumebant; rejicientes aliam medietatem ad horam, qua holpes illo die esset venturus. Et vniuersim suadebant, magis expedire, quo-

o Leu. 10. 9.

Ezech. 4. 21
p Thm. 6. 2.

q Lue. 1. 15.

r 1. Tim. 5.
23.

Apolog. ad
Guilelm. &
Serm. 30. in
Cant.

Temperā-
tia tempus
sumptioni
cibi præ-
scribit.

a Ecc. 10. 16.

Lib. 5. c. 20.
24. & 25.

Coll. 1. c. 26.
Lib. 5. cap.
9. & collat.
2. c. 23.